

Brusel 5. listopadu 2021
(OR. en)

13537/21

AGRI 523
ENV 817
FORETS 68
PROCIV 134
JUR 616
DEVGEN 195
RELEX 933
UD 271
PROBA 47
FAO 39

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Rada
Předmět:	Závěry Rady o nové Lesní strategii EU do roku 2030 – <i>schválení</i>

1. Dne 16. července 2021 vydala Komise sdělení „*Nová Lesní strategie EU do roku 2030*“, k němuž byl připojen „*Plán opatření Komise týkajících se provedení závazku k výsadbě 3 miliard dalších stromů v EU do roku 2030*“ a pracovní dokument útvarů Komise prezentující „*konzultace zúčastněných stran a poznatkovou základnu*“, jež souvisejí s novou Lesní strategií EU do roku 2030 (dále jen „*strategie*“).
2. Na základě příspěvků členských států vypracovalo předsednictví několik revidovaných znění návrhu závěrů Rady o této strategii, která byla přezkoumána a projednána na neformálních zasedáních Pracovní skupiny pro lesní hospodářství.

3. S cílem poskytnout další pokyny pro práci na návrhu závěrů Rady o strategii uspořádala Rada pro zemědělství a rybolov dne 12. října 2021 politickou rozpravu na základě podkladového dokumentu vypracovaného předsednictvím (dokument 12122/21). Kromě toho dne 6. října 2021 proběhla v Radě pro životní prostředí výměna názorů na strategii. Hlavní sdělení ministrů životního prostředí spolu s příspěvky ministrů zemědělství na výše uvedeném zasedání Rady pro zemědělství a rybolov posloužily jako vodítko pro probíhající práci na návrhu závěrů Rady.
4. Výbor stálých zástupců vyřešil zbývající nedořešenou otázku dne 5. listopadu 2021. Delegace vyjádřily znění závěrů Rady o strategii širokou podporu. Portugalsko za podpory Francie a Španělska předložilo prohlášení k bodu 12 závěrů Rady. Lucembursko rovněž předložilo prohlášení k bodu 7. Komise předložila prohlášení k bodu 13.
5. S ohledem na výše uvedené skutečnosti se Rada vyzývá, aby návrh závěrů Rady uvedený v příloze této poznámky schválila na zasedání 15. listopadu 2021 (zemědělství a rybolov).

Návrh závěrů Rady o nové Lesní strategii EU do roku 2030

Rada Evropské unie,

1. PŘIPOMÍNÁJÍC závěry Rady ze dne 10. listopadu 2020 o *výhledech politik EU týkajících se lesů a strategii EU v oblasti lesnictví po roce 2020*¹, ze dne 15. dubna 2019 o *pokroku při provádění strategie EU v oblasti lesnictví a o novém strategickém rámci pro lesy*², ze dne 16. prosince 2019 o *posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů*³, ze dne 10. června 2021 o *nové strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu*⁴, ze dne 17. prosince 2020 o *zajištění oběhového a ekologického oživení*, ze dne 29. listopadu 2019 o *aktualizované unijní strategii pro biohospodářství*⁵ a dne 23. října 2020 s názvem *Biologická rozmanitost – potřeba přijmout naléhavá opatření*⁶.
2. UZNÁVAJÍC vedoucí úlohu ministerského procesu FOREST EUROPE při rozvoji dialogu, zásad, kritérií, ukazatelů a definic týkajících se multifunkční úlohy lesů a jejich udržitelného obhospodařování a PŘIPOMÍNÁJÍC usnesení a prohlášení v rámci tohoto procesu, která podepsaly všechny členské státy EU a Evropská komise jménem Evropské unie, jakož i společnou vizi pro evropské lesy do roku 2030 stanovenou v bratislavském ministerském prohlášení s názvem „Budoucnost, jakou chceme – lesy, jaké potřebujeme“⁷.

¹ Dokument 12695/1/20 REV 1.

² Dokument 8609/19.

³ Dokument 15151/19.

⁴ Dokument 9694/21.

⁵ Dokument 14594/19.

⁶ Dokument 12210/20.

⁷ Osmá ministerská konference o ochraně lesů v Evropě (FOREST EUROPE), 14. a 15. dubna 2021.

3. **PODTRHUJÍC SKUTEČNOST**, že členské státy v souladu se svými příslušnými politikami v oblasti lesnictví vypracovaly a provedly vnitrostátní strategie, programy a další nástroje související s udržitelným obhospodařováním lesů.
4. **UZNÁVAJÍC**, že udržitelné obhospodařování lesů, jak je definováno v rámci FOREST EUROPE v souladu se zásadami pro hospodaření v lesích⁸, je dynamickou a vyvíjející se koncepcí, která poskytuje rámec pro vyvážené poskytování a zlepšování ekologických, hospodářských a sociálních služeb v lesích nebo lesních ekosystémech s cílem přispět ke třem rozměrům udržitelného rozvoje, a tím podpořit četné funkce lesů.
5. **ZDŮRAŽŇUJÍC** význam udržitelného obhospodařování lesů jakožto řešení vycházejícího z přírody, které obsáhne mnoho cílů v zájmu zachování a odpovídajícího zlepšení lesních zdrojů a jejich přínosu z hlediska globálního koloběhu uhlíku, zdraví, životaschopnosti a odolnosti lesních ekosystémů, zachování, obnovy a udržitelného využívání biologické rozmanitosti, ochranné funkce lesů, zejména pokud jde o dopad změny klimatu, jakož i z hlediska produktivních a dalších socioekonomických funkcí lesů.

Holistický přístup a rámec pro lesy

6. **VÍTÁ** zveřejnění sdělení Komise o nové Lesní strategii EU do roku 2030 a její ambicióznější cíle, pokud jde o příspěvek lesů prostřednictvím jejich multifunkční úlohy k Zelené dohodě pro Evropu a k celosvětovým cílům a úkolům souvisejícím s lesy, včetně cílů Agendy 2030. **VYZDVIHUJE** skutečnost, že lesy a odvětví založená na lesnictví mohou hrát důležitou úlohu při přechodu EU na udržitelné, zelené, klimaticky neutrální a konkurenceschopnou oběhovou bioekonomiku.

7. PŘIPOMÍNÁ, že toto odvětví potřebuje komplexní rámec, který by vyváženým a uceleným způsobem zohlednil všechny tři rozměry udržitelnosti, a ZDŮRAZŇUJE, že je třeba zajistit soudržnost mezi různými politikami, cíli a nástroji EU v oblasti lesů, které mají na lesy přímý či nepřímý vliv, a propojení s úlohou EU v různých mezinárodních procesech. ZDŮRAZŇUJE, že sdělení by potřebovalo vyváženou vizi týkající se jednotlivých rozměrů udržitelnosti. Pokud jde o provádění strategie, VYZDVIHUJE potřebu posílit socioekonomické cíle a definovat koncepce a pojmy, které byly v Lesní strategii EU nově zavedeny, a stanovit jasné kroky v zájmu budoucí spolupráce Komise a členských států.
8. ZDŮRAZŇUJE významnou úlohu lesů EU v boji proti úbytku biologické rozmanitosti a změně klimatu, mimo jiné prostřednictvím posílených opatření ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně. PŘIPOMÍNÁ probíhající práci na definování, mapování a monitorování zbývajících původních a přírodních lesů v EU s cílem zajistit jejich zachování; VYJADŘUJE POLITOVÁNÍ nad tím, že ve strategii nejsou dostatečně rozpracovány aspekty dezertifikace a hydrologické funkce lesů.
9. VÍTÁ důraz kladený na podporu udržitelně vyráběných výrobků ze dřeva, zejména výrobků s dlouhou životností, a zároveň PŘIPOMÍNÁ, že udržitelná výroba a využívání produktů lesnictví, při kterých se účinně využívají zdroje, včetně produktů s dlouhou i krátkou životností, přispívají k cílům v oblasti klimatu, k oběhové bioekonomice, k udržitelnému a ekologičtějšímu hospodářskému oživení po pandemii a k rozvoji venkova. V tomto ohledu ZDŮRAZŇUJE, že je třeba dále prosazovat udržitelnou výrobu, spotřebu a investice a podporovat krátké a místní dodavatelské řetězce a politiky zadávání veřejných zakázek zaměřené na udržitelnost v celém hodnotovém řetězci, zejména s ohledem na účinnější využívání zdrojů a oběhové hospodářství.

10. VÍTÁ uznání úlohy lesů jakožto poskytovatelů obživy a důležitých ekosystémových služeb. ZDŮRAZŇUJE, že v úzké spolupráci mezi Komisí a členskými státy je třeba dále rozvíjet konkrétní socioekonomické cíle strategie, a to v rámci společného prováděcího pracovního programu. VYZDVIHUJE klíčovou úlohu vlastníků a správců lesů při plnění cílů strategie, mimo jiné při podporování rozvoje venkovských oblastí s cílem řešit vylidňování a revitalizaci venkova.
11. ZDŮRAZŇUJE, že je zapotřebí využívat dostupné finanční mechanismy a pobídky, a to i za účelem plateb za ekosystémové služby poskytované lesy. VYZÝVÁ Komisi, aby společně s členskými státy prozkoumala možnosti nových inovativních tržních řešení, jako jsou platby za ekosystémové služby, za zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a za biologickou rozmanitost, včetně takových řešení, jako je přírodě blízké lesnictví a uhlíkové zemědělství, a zároveň omezila administrativní zátěž vlastníků a správců lesů, jakož i orgánů veřejné správy.
12. PODTRHUJE skutečnost, že uplatňování univerzálního přístupu k lesům v EU se může ukázat jako kontraproduktivní. ZDŮRAZŇUJE, že je třeba uznávat, respektovat a zachovávat rozmanitost a specifika lesů a lesních ekosystémů, lesních porostů, postupů obhospodařování lesů a lesnických postupů, vlastnictví, jakož i kulturního a historického vývoje v rámci členských států a regionů, včetně oblastí s přírodními omezeními a nejvzdálenějších regionů.
13. VYZDVIHUJE význam pravomocí členských států a v tomto ohledu ZNOVU POUKAZUJE na bod 6 písm. g) závěrů Rady ze dne 10. listopadu 2020 o *výhledech politik EU týkajících se lesů a strategii EU v oblasti lesnictví po roce 2020*⁹.

⁹ Dokument 12695/1/20 REV 1 – bod 6 písm. g).

14. VYJADŘUJE POLITOVÁNÍ nad tím, že nová Lesní strategie EU nebyla vypracována společně s členskými státy a zúčastněnými stranami, KONSTATUJE, že je ochotna a připravena spolupracovat s Komisí, a UZNÁVÁ, že existuje společný zájem na integrovaném provádění nové Lesní strategie EU do roku 2030. V této souvislosti ZDŮRAŽŇUJE význam spolupráce, koordinace a společných činností mezi členskými státy, Evropskou komisí a dalšími důležitými partnery v celoevropském regionu, pokud jde o záležitosti související s politikou v oblasti lesnictví.
15. BERE NA VĚDOMÍ iniciativu zaměřenou na předložení legislativního návrhu týkajícího se rámce pro monitorování lesů, podávání zpráv a sběr údajů o lesích, který by zahrnoval strategické plány členských států pro lesy. Dále ŽÁDÁ o vyjasnění přidané hodnoty těchto plánů a PŘIPOMÍNÁ, že je nezbytné uznat nákladovou efektivnost a zabránit zdvojování a další administrativní zátěži a že již existují komplexní vnitrostátní lesní programy nebo strategie vypracované v souladu s mezinárodně dohodnutými závazky, jako je strategický plán OSN pro lesy a vídeňské usnesení FOREST EUROPE¹⁰, a s nimi související pravomoci členských států.
16. ZDŮRAŽŇUJE význam spolehlivé a transparentní údajové a informační základny týkající se lesů jakožto základu pro tvorbu politik. PŘIPOMÍNÁ, že při sběru, zpracovávání, vykazování a výkladu údajů by se měly co nejlépe a nejúčinněji využívat stávající národní soupisy lesů a související mezinárodní spolupráce, mimo jiné v rámci sítě ENFIN. VYZÝVÁ Komisi, aby společně s členskými státy a odborníky analyzovala stávající nesrovnalosti a možné nedostatky ve sběru údajů týkajících se lesů.

¹⁰ https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_vienna_resolutionV1.pdf

17. JE PŘESVĚDČENA, že by měly být plně využity stávající definice a ukazatele vyvinuté v rámci mezinárodních a regionálních procesů, jako je FOREST EUROPE, které by měly být plně využívány pro monitorování a podávání zpráv o stavu lesů v EU. VYZÝVÁ Komisi, aby v úzké spolupráci s členskými státy a za podpory výzkumných sítí v rámci evropského partnerství v oblasti lesnictví posoudila a společně rozhodla, zda jsou na úrovni EU zapotřebí nové ukazatele, prahové hodnoty nebo rozmezí pro udržitelné obhospodařování lesů a jaká by byla jejich přidaná hodnota. Kromě toho je s ohledem na rozdíly mezi lesy v jednotlivých zemích nezbytné o těchto prahových hodnotách nebo rozmezích rozhodnout a stanovit je na celostátní nebo nižší úrovni.
18. VÍTÁ skutečnost, že se strategie zaměřuje na potřebu posílit odolnost lesů. UZNÁVÁ negativní dopady na lesy způsobené přírodními katastrofami a dalšími narušujícími faktory, které změna klimatu pravděpodobně zhorší, i rizika, jež tyto katastrofy a faktory představují. VYZÝVÁ Komisi, aby úzce spolupracovala s členskými státy na posílení činnosti v oblasti řízení rizik souvisejících s přírodními katastrofami a faktory narušujícími lesy, zejména lesními požáry, a v oblasti přizpůsobování se změně klimatu s cílem vypracovat strukturovaný a integrovaný přístup, přičemž je třeba zohlednit účinné platformy pro spolupráci a sdílení zkušeností se správními orgány členských států a zúčastněnými stranami, jakož i probíhající práci v rámci procesu FOREST EUROPE, jejímž cílem je vytvořit mechanismus v oblasti znalostí o rizicích týkajících se lesů.
19. ZDŮRAZŇUJE, že významnými stimulačními faktory při plnění ambiciózních cílů strategie jsou výzkum a inovace. VYZÝVÁ k intenzivnější spolupráci při plánování a činnostech v oblasti výzkumu a inovací s cílem podpořit mimo jiné využívání udržitelně produkovaného dřeva a dalších lesních produktů v rámci oběhové bioekonomiky, jakož i přínos lesů k plnění cílů v oblasti zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se této změně a biologické rozmanitosti. VÍTÁ vytvoření partnerství pro výzkum a inovace v oblasti lesnictví, přičemž je třeba zajistit, aby činnost v rámci partnerství probíhala konzistentně se spoluprací v rámci stávajících mezinárodních organizací.

20. SOUHLASÍ s potřebou inkluzivního přístupu a dobré koordinace mezi orgány EU, které jsou pro oblast lesnictví relevantní. DOPORUČUJE, aby stávající Stálý lesnický výbor zřízený rozhodnutím Rady ze dne 29. května 1989, kterým se zřizuje Stálý lesnický výbor (89/367/EHS), zůstal pro zástupce členských států a Komise hlavním fórem pro projednávání témat týkajících se lesů a poskytování souvisejícího poradenství na úrovni EU a aby se posílila jeho úloha při provádění Lesní strategie EU.
21. PODPORUJE plné zapojení relevantních zúčastněných stran, včetně vlastníků a správců lesů, do konzultací v rámci přípravy provádění strategie a do samotného jejího provádění. VYBÍZÍ ke konstruktivnímu dialogu a spolupráci mezi Komisí, členskými státy a relevantními zúčastněnými stranami a občanskou společností.
22. VYZÝVÁ Komisi, aby společně se Stálým lesnickým výborem vypracovala roční pracovní plán s konkrétními oblastmi činnosti, včetně odolnosti lesů a dopadů změny klimatu, oběhové bioekonomiky, biologické rozmanitosti lesů a ekosystémových služeb poskytovaných lesy, a aby zároveň zajistila příspěvky od jiných skupin Komise zabývajících se problematikou lesů.
23. NALÉHAVĚ VYZÝVÁ k tomu, aby podmínkou při jakýchkoli úvahách o zavedení nových systémů certifikace byla přidaná hodnota k již existujícím dobrovolným systémům certifikace pro udržitelné obhospodařování lesů. PODTRHUJE, že je důležité vyjasnit potřebu nových „přírodě blízkých“ systémů certifikace EU a jejich prokazatelnou přidanou hodnotu. ZDŮRAZŇUJE, že to může způsobit další administrativní zátěž a náklady, potenciální nejasnosti u spotřebitelů a překrývání se stávajícími systémy certifikace lesů.

24. ZNOVU OPAKUJE, že je nezbytné posílit opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů i provádění a prosazování relevantních stávajících právních předpisů EU, a SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ kontrolu účelnosti nařízení EU o dřevu a nařízení FLEGT, plánovaný legislativní návrh Komise, jakož i nelegislativní opatření týkající se minimalizace rizika odlesňování a znehodnocování lesů spojených s výrobky uváděnými na trh EU.
25. ZDŮRAŽŇUJE, že díky úspěšnému provádění komplexní Lesní strategie EU, která podporuje multifunkčnost lesů, a přispívá tak k plnění globálních cílů v oblasti lesnictví a řady cílů udržitelného rozvoje, mohou EU a její členské státy i nadále zastávat vedoucí úlohu na celosvětové úrovni při prosazování udržitelného obhospodařování lesů a zastavení odlesňování na různých mezinárodních fórech, jako je Fórum OSN pro lesy, Výbor pro lesnictví Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO COFO), jakož i v rámci regionálních organizací a procesů, jako je proces FOREST EUROPE, EHK OSN a Evropská lesnická komise Organizace OSN pro výživu a zemědělství. VYJADŘUJE POLITOVÁNÍ nad tím, že nová Lesní strategie EU tento mezinárodní rozměr opomíjí.
26. KONSTATUJE, že strategie není jasná, pokud jde o její dopad na lesy mimo EU a způsob, jak zabránit tomu, aby navrhovaná ochranná opatření pro lesy v EU měla výraznější důsledky a případně negativní dopady na lesy mimo EU, zejména na původní lesy, v důsledku vyššího dovozu dřeva. Proto ŽÁDÁ Komisi, aby tento rozměr zvážila v rámci posouzení dopadů navrhovaných opatření a aby v případě potřeby navrhla další zmírňující opatření.
27. PODPORUJE plné a účinné zapojení původních obyvatel a místních komunit do provádění a plnění cílů strategie. V souvislosti s úlohou původních obyvatel VYZDVIHUJE význam Deklarace OSN o právech původních obyvatel (UNDRIP).

28. VYZÝVÁ Komisi, aby Radě každoročně podávala zprávy o provádění nové Lesní strategie EU do roku 2030 a o doporučeních obsažených v těchto závěrech a aby v roce 2025 představila zjištění získaná v rámci přezkumu dosaženého pokroku a v případě, že budou zapotřebí další kroky, zapojila Radu.
29. ZDŮRAZŇUJE, že se v několika členských státech úspěšně provádí opatření spočívající v zalesňování, což je rovněž podpořeno společnou zemědělskou politikou EU. VÍTÁ plán na výsadbu dalších 3 miliard stromů v EU do roku 2030. POUKAZUJE na to, že závazky týkající se takovéto další výsadby stromů jsou dobrovolné, že v členských státech existují značné problémy s dostupností půdy a že pro schvalování opatření týkajících se zalesňování se uplatňují právní postupy členských států, a v tomto ohledu VÍTÁ skutečnost, že plán zahrnuje i prvek monitorování.
30. ZDŮRAZŇUJE zásadní úlohu lesů pro lidské zdraví a dobré životní podmínky i potřebu podporovat přístup „jedno zdraví“, který uznává úzkou vazbu mezi lidským zdravím, zdravím zvířat a zdravou přírodou, a ŽÁDÁ, aby byla v rámci přístupu „jedno zdraví“ hlouběji prozkoumána úloha lesů a udržitelného obhospodařování lesů a byl posílen přínos lesů, přírodních oblastí a veřejných parků pro dobré životní podmínky lidí, jelikož pandemie COVID-19 rovněž poukázala na potřebu zvýšit míru ozelenování urbanizovaných oblastí.
-